

Christine Antorini, Socialdemokraterne

1. maj 2015

I år er en 1. maj, hvor Historie og Fremtid bygger bro.

Sidste år fejrede vi skolens 200 års fødselsdag. For 200 år siden fik alle børn i Danmark - uanset baggrund - ret og pligt til undervisning. Det var starten på et gigantisk uddannelsesløft for de fleste. Men det er stadig sådan, at vi endnu ikke har brudt negativ social arv. Det er derfor at den nye skole for vores børn har det som sit særlige mål, at gør ALLE børn, så dygtige som muligt - uanset baggrund.

I år har vi igen et skelsættende jubilæum til gavn for almindelige mennesker. For 100 år siden fik vi den rigtige Grundlov - nemlig den, hvor folket reelt fik demokratisk ret til at være med til at forme hverdagen og fremtiden gennem sin valgret. Kvinderne fik valgret i 1915 - og dermed fik halvdelen af Danmarks voksne befolkning langt om længe mulighed for at give sin stemme til kende på landsplan.

Men det var ikke kun kvinderne, der havde været udelukket fra demokratiet. Det samme gjaldt for en stor del af de dårligst stillede i samfundet, nemlig de mænd og kvinder, som ikke havde egen husstand, fordi de fx arbejdede som tjenestefolk i landbruget og i byhusholdningerne - eller som lærlinge og svende inden for handel og håndværk.

I de første grundlove fra 1849 og 1866 var politisk medborgerskab nemlig forbeholdt mænd over 30 år med egen husstand. Det betød, at kun ca. 15 % af den samlede befolkning over 30 år havde stemmeret, og de tilhørte samfundets top. Resten af befolkningen, som i folkemunde blev kaldt for de 7 F'er: Fruentimmere, Folkehold, Fattiglemmer, Fjølser, Forbrydere, Fallenter og Fremmede - havde ingen politiske rettigheder. Nu lykkedes det de to største af disse grupper: Fruentimmere og Folkehold - kvinder og voksne uden egen husstand og ansat i en underordnet stilling hos andre - at være en del af demokratiet.

Men først ved en ændring i 1962 kom de fattige - fattiglemmerne - med!

1962 . Det siger noget om, hvor lang og sej en kamp det er at kæmpe for FORMELT lige muligheder for alle. Men fra formelt lige muligheder til REELT lige muligheder er der endnu lang vej. Det er den værdikamp, der er den vigtige, og det er den, som enhver 1. maj har handlet om - og som det kommende valg også skal handle om: Hvilke værdier skal Danmark bygge på, og hvilket Danmark, vi vil kendes for.

Fri og lige adgang til uddannelse og sundhed er fundamentet i det velfærdssamfund, vi har bygget op. Se overalt i verden, hvor der IKKE er fri og lige adgang til uddannelse og sundhed. Det er her, hvor der er ekstrem stor social ulighed.

Der er en rigtig god grund til, at præsident Obamas vigtigste mærkesag i hans år som præsident var en sundhedsreform. Og ser vi på den helt forfærdelige situation i Middelhavet med desperate mennesker fra Afrika, der flygter fra fattigdom og krige, er det lande, der ligger lysår fra de muligheder, vi giver borgerne i Danmark med fri og lige adgang til uddannelse og sundhed.

Hvad vi står i nu her i Danmark er en helt afgørende diskussioner om de værdier, Danmark skal bygge på. Og lad os lige gøre bistandspolitikken færdig her: Løkke har meldt klart ud. Danmark

skal skære 2,5 milliarder kroner i udviklingsbistanden. Som med alt andet, vil Venstre ikke sige, hvilke lande eller hvilke bistandsprojekter, der skal skæres væk. Men skæres skal der. Dog ikke i Afrika, siger Løkke nu, fordi det er så indlysende tåbeligt at gøre det sværere at få nogle af de fattigste lande på fode, hvis vi skærer i udviklingsbistanden der. Men Venstres regnskab stemmer heller ikke her. Selv hvis al den bistand, vi i dag giver uden for Afrika skæres væk, giver det mindre end en milliard kroner!

I det hele taget er der meget lidt, der stemmer i Løkkes regnskab. Han har blikket stift rettet mod de mennesker, der er i toppen og i bunden af samfundet. I toppen skal der være fest. Grænsen for topskatten skal hæves, arveafgiften for familieejede virksomheder skal afskaffes, og olieselskaberne skal have selskabsskattelettelse langt ud over det, som alle andre virksomheder skal betale. Her er han klar i mælet!

Men mennesker i kanten af samfundet, skal have det dårligere, for så bliver de motiveret til at søge et arbejde, lyder det. Vi har alle set den usmagelige kampagne, som Venstre kører, hvor man skulle tro, at en familie på kontanthjælp lever et liv i sus og dus. Sagen er den, at der stort set ikke er nogen i Danmark, hvor det ikke kan betale sig at få et arbejde frem for at være på kontanthjælp. Flere end 9 ud af 10 danskere får mere end 2000 kr. om måneden efter skat ud af at gå på arbejde frem for at være på offentlig forsørgelse.

Også det, gjorde Løkke sig lystig over. Men 2000 kr. ekstra om måneden er mange penge for dem, der intet har, men det er klart, at når man som Løkke ikke har nogen som helst moralske problemer med at leve på 1. klasse langt fra helt almindelige menneskers liv, er det nemt - men patetisk - at gøre sig lystig på dem, der er i bunden af samfundet.

Men lad os se lidt nærmere på den familie, hvor mor og far er på kontanthjælp og får hjælp til fx husleje eller daginstitution. Det er fordi i det Danmark, vi vil kendes for, der accepterer vi ikke et samfund, hvor børn lever i fattigdom. Derfor er der ekstra støtte til udsatte familier med børn. Men det kan stadig betale sig at arbejde!

Vores svar er klart: Vi vil ikke sende mennesker ud i en fattigdomsfælde, hvor man ikke har en chance for at få et fodfæste på arbejdsmarkedet igen. Hvis man er på kontanthjælp og ikke har fået en uddannelse - og det gælder for 9 ud af ti af de unge på kontanthjælp - skal de hjælpes til at gennemføre en uddannelse. Det er den sikreste vej til at få et job.

I det Danmark, vi vil kendes for, er et socialt sikkerhedsnet, uddannelse og investeringer i jobs, det allervigtigste vi kan give til alle mennesker. Det første svar til at hjælpe mennesker på kontanthjælp eller dagpenge må aldrig være alene at give flere penge. Det første svar skal altid være at investere i arbejdspladser og uddannelse - især til dem, der har mindst uddannelse. Det har regeringen gjort igennem de sidste tre års krise og med tydelige resultater. Arbejdsløsheden er den laveste i fem år, og der er skabt over 50.000 nye jobs i løbet af de sidste to år!

Men at det første svar ikke skal være flere penge, så skal det første svar bestemt heller ikke være det modsatte. Bare at skære i ydelser. Det har vi ses før, nemlig under VKO, hvor man indførte fattigdomsydelser med kontanthjælpsloft og såkaldt starthjælp. Alt for få fik arbejde - og alt for mange blev skubbet endnu længere ud i kanten af samfundet. Det har vi fået rettet op på nu bl.a. med et særligt beskæftigelsesfradrag til enlige forsørgere, ligesom vi målrettet har lettet skatten for dem, der har de laveste indkomster. Det gør en forskel for mennesker!

Ser vi på VKO-årene fra 2001-2011 steg antallet af fattige i Danmark fra 20- til 40.000 - på trods af, at VKO sad ved magten i 00'erne, hvor de mente, at Danmark var så rigt, at 'vi snart kunne købe hele verden'. Men det, VKO efterlod i 2011, var en kæmpe ubetalt regning på næsten 100 mia. kr. Alle os der er her ved godt, hvem ubetalte regninger rammer. Det rammer helt almindelige mennesker. Det er derfor, at det er en stor fed løgn, at det skulle være en borgerlig mærkesag med styr på økonomien. Pengene blev ødslet væk i 00'erne til skattelettelser, velhaverne og privathospitaler.

Hvad vi har gjort er et helt nødvendigt reformarbejde, men vel at mærke med hjertet til venstre. Vi står i dag med en solid økonomi, hvor Danmark er sluppet ud af den EU-henstilling, som vi fik med Løkkes kæmpe store hul. Vi står med en konkurrenceevne der er forbedret, og hvor en LO-familie med to børn har fået mere end 6.000 kr. mere til rådighed om året - og ja, bankdirektøren har måttet holde for. Ved at have styr på økonomien, har vi haft råd til historisk høje offentlige investeringer i skinner, hospitaler, energirenoveringer af boliger mv. - alt sammen noget, der har skabt private job i dybe krisetider - og som gavner sundhed, klima og kollektiv transport.

Vi har valgt at investere massivt i uddannelse, lige fra et fagligt løft af folkeskolen til gode erhvervsuddannelser, voksen- og efteruddannelse og videregående uddannelser. Aldrig har så mange været i gang med uddannelse - vel at mærke hvor økonomien til både kvalitet og SU er fulgt med.

Og lige for at binde en sløjfe på VKO-regeringens 10-år, der førte langt flere familier ud i fattigdom: I vores regeringstid er der blevet færre fattige heraf færre fattige børn. Og ved I hvad - det er fordi, politik gør en forskel. Det gør en kæmpe stor forskel, om det er en rød eller en blå regering, der er ved magten. Og det skal vi ud og fortælle alle i den kommende tid!

Og der er mere, vi skal ud og fortælle. I det Danmark, vi vil kendes for, er der fri og lige adgang til sundhed. Det er noget af det fineste ved det danske samfund, og som vi ikke vil gå på kompromis med. Vi skal gøre op med den ulighed i sundhed, der betyder, at danske mænd med en kort uddannelse og en lav indkomst lever 10 år kortere end andre.

Lige nu er der et opgør i gang om vores fælles solidariske sundhedsvæsen. Det er ikke engang noget, vi bare tror. Det er noget vi ved. For under VKO i 00'erne gik de til vaflerne: Overbetaling af privathospitalerne og skattefinansierede sundhedsforsikringer. Hvem fik gavn af det? Store overskud og vækst i privathospitalerne - finansieret af vores fælles sundhedsvæsen. Vækst i ikke-akutte behandlinger til de ressourcerstærke - og nedprioritering af de store sundhedsområder for de mange: de medicinske afdelinger for bl.a. vores ældre medborgere, der heller ikke havde adgang til de lukrative arbejdspladsfinansierede sundhedsforsikringer.

Det er præcis den samme 'medicin', som Løkke har sat på dagsordenen en gang til: Hælde penge i privathospitaler, nu forklædt under at give en 30 dages behandlingsgaranti til alle. Det lyder jo umiddelbart besnærende. Men det betyder, at alle skal have mulighed for at blive behandlet gratis på et privathospital, hvis ventetiden overskrider en måned - uanset om det er akut eller ej. Det er ikke alene rigtigt dyrt. Det er også dumt.

Og ikke nok med det. Ledende Venstrepolitikere flirter også med at indføre brugerbetaling på lægebesøg. Men det skal ikke være Dankortet, man skal have frem, hvis man bliver syg i Danmark. Det skal være sundhedskortet. Det er det Danmark, vi vil kendes for!

Vi har gennemført en klog behandlingsgaranti, hvor akutte sygdomme behandles med det samme. Og resultatet er tydeligt: Vi har historisk lave ventetider på operationer, og vi har afsat yderligere milliarder i vores fælles sundhed lige fra kræftbehandling til psykiatrien.

Nu har Løkke fået lidt kolde fødder i forhold til sin egen politik. For nu begynder han for alvor at skulle stå ved den: 0-vækst i den offentlige sektor. Det er hans svar på fremtidens Danmark. For det er ikke småpenge, at Løkkes 0-vækst koster. Den koster 20 mia. kr. mindre til vores fælles velfærd eller knap 30.000 færre offentligt ansatte! Løkke har ikke været meget for at sige et eneste ord om, hvad hans politik egentlig er, ud over at familier på kontanthjælp skal rammes, og udviklingsbistanden skal skæres. Men det er jo også let at sparke på dem, der ligger ned.

Til gengæld er Venstre og Løkke nu begyndt at tage områder ud, der ikke skal være omfattet af 0-vækst. Og sjovt nok gælder det nu præcis sundhedsområdet. Det er fordi Løkkes populistiske venner i Dansk Folkeparti har været ude at sige, at de ikke vil være med til at skære i sundhedsområdet. Men konsekvensen af at holde sundhedsområdet ude af 0-væksten betyder jo bare, at der skal skæres desto mere i andre områder af det offentlige: skal vi have færre politibetjente? Færre lærere og pædagoger? Færre social- og sundhedsassistenter hos de ældre? Eller skære endnu mere i overførselsindkomster som SU eller kontanthjælp eller dagpenge? Svarene blafre fuldstændigt i vinden bortset fra, at 0-vækst og nedskæringer i den fælles velfærd, det får vi med garanti!

Ikke kun Venstre er helt tavse om, hvem der skal betale regningen. Det gælder også Dansk Folkeparti. Populistiske partier er hæmningsløse med at love guld og grønne skove til alle dem, de kan lide, og derfor har Thulesen Dahl siden valget og frem til nu lovet gaver for ikke mindre end 170 milliarder kr. til Gud og hvermand - bare ikke de socialt udsatte og flygtninge. Der er ikke grænser for, hvor mange gange DF helt åbent vil skære igen og igen og igen - det er på: Udviklingsbistanden. Men selvom man fjernede udviklingsbistanden helt, ville det kun dække 1/10 af Dansk Folkepartis gavebod. Ikke nok med, at deres politik er usmagelig. Den hænger slet ikke sammen!

Og derfor - HUSK - og sig det til alle jeres kollegaer og omgangskreds, når I diskuterer Danmarks fremtid - at en stemme på Thulesen Dahl er med garanti en stemme på Løkke. En stemme på Dansk Folkeparti er en stemme på 0-vækst og nedskæringer i den fælles velfærd. En stemme på DF er med garanti en stemme på et Danmark, vi overhovedet ikke vil kendes for. For her er der ingen slinger i valsen hos DF. De har lagt deres pant i Løkkes hånd - endda uden et eneste ultimativt krav. Velbekomme, siger jeg bare.

Og nu vi lige har Dansk Folkeparti fremme, så mind også alle jeres kollegaer om, at det var Dansk Folkeparti, der ikke bare stemte for men foreslog nedskæringerne i dagpengeperioden, da de var VK-regeringens faste støtteparti. Igen er det det rene hykleri, når DF nu er vendt på en tallerken og ikke vil stå ved sin egen dagpengenedskæring.

Dagpengeforringelserne under VKO er en skandale. Det var derfor, S stemte imod. Men da vi gik i regering i 2011, var der et flertal i Folketinget for at bevare dagpengenedskæringerne. Alligevel er det lykkedes os Socialdemokrater - også på trods af forskellige holdninger om dette i regeringen - og med SF og ELs hjælp, at sikre alle mere end 2 års forsørgelse. Vi går i S til valg på et nyt dagpengesystem hvor arbejdsmarkedets parter er inddraget, og hvor der igen kommer tryk for

mennesker, hvis de mister deres job, herunder også at forbedre genoptjeningsretten. Men også her blafrer svaret i vinden fra Løkke. Til gengæld har to af hans andre støtter i Blå Blok, nemlig De Konservative og Liberal Alliance meldt klart ud: de vil forkorte dagpengeperioden yderligere til 1 år! Udover klar opbakning til at skære i kontanthjælpen.

Kære Venner. Jeg startede min 1. maj tale med at trække tråden tilbage til valgretten og de alt for mange mennesker, der ikke blev anset som borgere, der skulle have lige muligheder i samfundet. Fruentimmere, Folkehold og Fattiglemmer. Valgretten kom efter lange politiske kampe til alle. Men vi står præcis med den samme værdikamp om, hvad der skal til, for at give alle lige muligheder i fremtidens samfund. De borgerlige vil skære på det fælles, vi vil styrke det fælles.

Lige muligheder og fællesskab er i den grad lige så aktuelt som det var for 100 år siden. Det er lykkedes under den S-ledede regering at komme igennem en af de største økonomiske kriser i nyere tid, så Danmark er klogere, grønnere og med bedre muligheder for job end længe.

Det er det Danmark, vi skal udvikle sammen.

God 1. maj!